

**w sprawie procedury postępowania na wypadek pogorszenia jakości wody
przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie Gminy Paradyż**

Na podstawie art. 30 ust. 1 i art. 33 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) w związku z art. 5 ust. 1 i 1a ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j.: Dz.U. z 2024 r. poz. 757) oraz rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r. poz. 2294) zarządzam, co następuje:

§1.

Przyjmuje się procedurę postępowania na wypadek pogorszenia się jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie Gminy Paradyż, która stanowi załącznik do niniejszego zarządzenia.

§2.

Wykonanie niniejszego zarządzenia powierza się pracownikowi ds. obronnych i zarządzania kryzysowego.

§3.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

WÓJT
mgr Wojciech Rudalski

PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POGORSZENIA JAKOŚCI WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI NA TERENIE GMINY PARADYŻ

Celem niniejszej procedury jest zapewnienie szybkiego i skutecznego sposobu eliminowania zagrożeń zdrowia i życia ludzi, powstałych na skutek pogorszenia jakości wody dostarczanej przez sieć wodociągową, eliminowanie przyczyn powodujących pogorszenie stanu wody oraz zapewnienie awaryjnych dostaw wody. Zakres procedury obejmuje działania podejmowane przez Urząd Gminy w Paradyżu w porozumieniu z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Opocznie oraz innymi służbami.

§ 1

PODSTAWA PRAWNA:

- ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j.: Dz.U. z 2024 r. poz. 757);
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017r. poz. 2294);
- akty wykonawcze do ustawy.

§ 2

OCENA JAKOŚCI WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA

1. Zgodnie z ustawą z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków Gmina Paradyż ma obowiązek zapewnić zdolność posiadanych urządzeń wodociągowych do realizacji dostaw wody w wymaganej ilości i pod odpowiednim ciśnieniem, a także zapewnić jakość wody zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia.
2. Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi sprawują:
 - 1) Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Opocznie w ramach nadzoru sanitarnego;
 - 2) Urząd Gminy w Paradyżu w ramach kontroli wewnętrznej.
3. Prowadzona kontrola sanitarna zaopatrzenia ludności w wodę ma na celu zapewnienie odbiorcom dostawę wody dobrej jakości pod względem zdrowotnym, zapobieganie epidemiom wodnym i ogniskom chorób zakaźnych przenoszonych przez wodę, a także zapobieganie zatruciom i innym skutkom mogącym powstać w następstwie zanieczyszczenia wody substancjami chemicznym.
4. Na podstawie badań próbek wody wykonanych w laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Piotrkowie Trybunalskim oraz laboratorium GBA Polska Sp. z o.o. oceniana jest jakość wody ujmowanej, tłoczonyj do sieci i dostarczanej odbiorcom. Miejsca poboru próbek wody uzgadniane są z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Opocznie.
5. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, woda jest bezpieczna dla zdrowia, jeżeli jest wolna od mikroorganizmów chorobotwórczych i pasożytów w liczbie stanowiącej potencjalne zagrożenia dla zdrowia ludzkiego oraz nie ma agresywnych właściwości korozyjnych i spełnia:
 - 1) podstawowe wymagania mikrobiologiczne określone w załączniku nr 1 do ww. rozporządzenia,

- 2) podstawowe wymagania chemiczne określone w załączniku nr 2 do ww. rozporządzenia.
6. Ocena przydatności wody prowadzona w ramach kontroli wewnętrznej obejmuje:

1) przeprowadzanie badań jakości wody:

- w zakresie dotyczącym parametrów objętych monitoringiem parametrów grupy A oraz monitoringiem parametrów grupy B, określonym w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi
- z częstotliwością nie mniejszą niż określoną w załączniku nr 3 do rozporządzenia,
- w przypadku wystąpienia okoliczności mogących spowodować zmianę jakości wody, a także w przypadku pogorszenia jej jakości, częstotliwość poboru próbek wody oraz zakres badań ustala się indywidualnie, w zależności od potrzeb.

2) pobieranie próbek wody w szczególności:

- w ujęciach wody,
- w miejscach wprowadzania wody do sieci wodociągowej,
- z sieci wodociągowej w miejscach równomiernie rozmieszczonych na całym obszarze zaopatrzenia w wodę.

3) ustalenie harmonogramu pobierania próbek wody do badań w ramach częstotliwości, o której mowa w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w uzgodnieniu z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Opocznie tak, aby terminy badań przeprowadzonych przez PPIS i Gminę Paradyż były równomiernie rozłożone w czasie.

4) wskazanie przez Gminę stałych punktów czerpalnych reprezentatywnych dla danego wodociągu i służących do pobierania próbek wody.

5) przechowywanie wyników badań wody przez okres co najmniej 5 lat.

6) udostępnianie wszystkim zainteresowanym ostatnich wyników analiz jakości wody w Urzędzie Gminy w Paradyżu oraz na stronie internetowej.

7) niezwłoczne informowanie PPIS w Opocznie o pogorszeniu jakości wody w przypadku, kiedy woda nie odpowiada wymaganiom określonym w załącznikach nr 1 i 4 ww. rozporządzenia.

7. Ograniczenia ryzyka mogącego spowodować pogorszenie jakości wody

W celu ograniczenia ryzyka i okoliczności mogących spowodować pogorszenie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, Gmina prowadzi systematyczną ocenę jakości wody pod względem bezpieczeństwa dla zdrowia ludzkiego w zakresie:

- 1) podstawowych mikroorganizmów wskaźnikowych, których liczba nie może przekroczyć dopuszczalnych wartości określonych w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
- 2) podstawowych wymagań chemicznych określonych w załączniku nr 1 do w/w rozporządzenia,
- 3) dodatkowych wymagań mikrobiologicznych, organoleptycznych, fizykochemicznych oraz radiologicznych określonych w załączniku nr 1 i nr 4 do ww. rozporządzenia,
- 4) bieżącej kontroli i utrzymania należytego stanu sanitarno-technicznego urządzeń służących do ujmowania i transportu wody przeznaczonej do spożycia,
- 5) okresowych kontroli stanu technicznego przedmiotowych urządzeń wykonywanych przez Urząd Dozoru Technicznego,
- 6) okresowej kontroli stanu zdrowia pracowników zajmujących się konserwacją i eksploatacją urządzeń oraz instalacji służących do ujmowania i przesyłania wody.

SPOSÓB POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU SKAŻENIA WODY LUB POGORSZENIA JEJ JAKOŚCI

Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi powinna być bezpieczna dla zdrowia i życia człowieka. Zasoby wody muszą być odpowiednio chronione i eksploatowane. Należy nie dopuszczać do sytuacji mogących spowodować zanieczyszczenie lub skażenie wody, a także zadbać o bezpieczny transport i dystrybucję wody.

1. Potencjalne przyczyny pogorszenia jakości wody to:

- 1) rozszczelnienie sieci wodociągowej,
- 2) zerwanie lustra wody w studni głębinowej, awarie i wymiana pomp głębinowych,
- 3) celowe skażenie wód głębinowych.

2. Przyjmowanie zgłoszeń o zaistniałych awariach oraz pogorszeniu jakości wody

Urząd Gminy w Paradyżu przyjmuje wszelkie zgłoszenia dotyczące awarii sieci wodociągowej pod nr tel. 44 7584082, email: gmina@gminaparadyz.pl, konserwator sieci wodociągowej – tel. 660192489. W przypadku wystąpienia sygnałów lub zgłoszeń dotyczących pogorszenia jakości wody dostarczanej do sieci lub do odbiorów, konserwator dokonuje oceny zaistniałej sytuacji oraz informuje o fakcie Wójta Gminy Paradyż.

3. Zasady postępowania w przypadku wystąpienia pogorszenia jakości wody lub skażenia.

Próby wody pobierane są przez upoważnione osoby i dostarczane do laboratorium, celem określenia parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych, na podstawie których zostanie dokonana ocena jej przydatności. W przypadku stwierdzenia ponadnormatywnych zawartości oznaczonych wskaźników należy przekazać Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Opocznie sprawozdania z badań celem dokonania oceny przydatności wody do spożycia przez ludzi. Jeżeli jakość wody nie zagraża bezpieczeństwu zdrowia i życia odbiorców, jest dopuszczona warunkowo do spożycia przez ludzi, konserwator podejmuje działania zmierzające do przywrócenia właściwej jakości wody m.in. poprzez przeprowadzenie awaryjnego płukania sieci.

Jeżeli jakość wody może stanowić potencjalne zagrożenie dla zdrowia lub życia ludzkiego tj. w przypadku uzyskania wyników badań wskazujących ponadnormatywny, nietypowy dla ocenianej jakości wody wzrost wskaźników mikrobiologicznych, obecność pojedynczych bakterii chorobotwórczych lub niewielkie (niezagrażające zdrowiu) przekroczenia wskaźników wyszczególnionych w załączniku nr 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia, Urząd Gminy informuje o tym fakcie PPIS.

Pracownik oraz konserwator sieci wodociągowej Urzędu Gminy w Paradyżu podejmuje następujące działania:

- 1) ustala obszar objęty zagrożeniem,
- 2) niezwłocznie likwiduje skutki zaistniałej sytuacji oraz podejmuje przedsięwzięcia naprawcze i ustala harmonogram ich realizacji,
- 3) przeprowadza dezynfekcję wody podchlorynem sodu, w ilościach nieprzekraczających dopuszczalne wartości zgodnych z rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
- 4) przeprowadza intensywne płukanie sieci wodociągowej,

- 5) przeprowadza kontrolne badanie jakości wody, których wynik decyduje o powtórzeniu lub zakończeniu działań,
- 6) przekazuje wyniki badań kontrolnych do PPIS.

W sytuacji potwierdzenia zagrożenia dla zdrowia lub życia ludzkiego, tj. jeżeli uzyskane wyniki badań wody, wykonane w ramach monitoringu wewnętrznego lub nadzoru sanitarnego, wykażą obecność mikroorganizmów chorobotwórczych lub niespełnienie wymagań dotyczących parametrów chemicznych o istotnym i bezpośrednim znaczeniu dla zdrowia konsumentów w stopniu powodującym brak przydatności wody do spożycia przez ludzi stwierdzonej przez PPIS, następuje natychmiastowe unieruchomienie wodociągu lub jego części.

W zależności od rodzaju i skali zagrożenia dla życia lub zdrowia konsumentów podejmowane działania powinny być ukierunkowane na :

- 1) poinformowanie odbiorców o zaistniałym zagrożeniu,
- 2) okresowe wstrzymanie dostaw wody w części lub w całości sieci wodociągowej,
- 3) zapewnienie awaryjnych źródeł zaopatrzenia w wodę,
- 4) usunięcie źródeł zagrożenia poprzez:
 - zlokalizowanie przyczyny i rodzaju zanieczyszczenia wody,
 - wyłączenie skażonych studni głębinowych,
 - wyłączenie skażonego odcinka sieci wodociągowej poprzez zakręcenie zasuw,
 - dezynfekcje ujmowanej wody oraz intensywne płukanie studni głębinowych w granicach ustalonych zasobów eksploatacyjnych,
 - czyszczenie i dezynfekcję zbiorników,
 - dezynfekcję skażonych odcinków sieci wodociągowej,
 - intensywne płukanie odcinków sieci wodociągowej,
 - zlecenie laboratoryjnych badań mikrobiologicznych i fizyko-chemicznych próbek wody w zakresie rozszerzonym na urządzenia, co do których występuje podejrzenie o możliwości przeniesienia skażenia,
 - bieżące informowanie PPIS o wynikach badań jakości wody.

8. Sposoby informowania odbiorców o jakości wody, w tym o zagrożeniach związanych z jej jakością.

W celu poinformowania odbiorców wody o zagrożeniach związanych z pogorszeniem jakości wody lub jej skażeniem, Urząd Gminy redaguje oficjalną informację, która jest podana do publicznej wiadomości poprzez:

- 1) umieszczenie komunikatu na oficjalnej stronie internetowej www.gminaparadyz.pl
- 2) wywieszenie informacji na tablicach ogłoszeń.
- 3) przekazanie komunikatu sołtysowi danej miejscowości, w której doszło do pogorszenia jakości wody lub jej skażenia.

Po otrzymaniu pozytywnych wyników badań próbek wody i otrzymaniu akceptacji przez PPIS w Opocznie, pracownicy Urzędu Gminy informują odbiorców o odwołaniu niebezpieczeństwa związanego z występującym skażeniem wody i zamieszczają komunikaty o pozytywnej ocenie przydatności wody do spożycia przez ludzi w taki sam sposób, jak przekazane zostały informacje o skażeniu wody.

9. Zapewnienie awaryjnych źródeł dostaw wody

W celu zapewnienia awaryjnego zaopatrzenia w wodę podjęte zostaną następujące działania, w zależności od skali problemu :

- 1) dokonanie przełączeń w infrastrukturze technicznej na nieskażone źródła zasilania w wodę,
- 2) zorganizowanie dostaw wody pitnej (zbiorniki z wodą, woda butelkowana).
- 3) zorganizowanie dostaw wody do celów gospodarczych przy użyciu środków własnych, a w przypadku konieczności dostarczania wody na znacznym obszarze przy użyciu wozów straży pożarnej i beczkowozów.

W celu prawidłowego zorganizowania dostaw wody należy:

- 1) określić punkty dostaw dla poszczególnych części gminy,
- 2) opracować i rozpowszechnić harmonogram awaryjnych dostaw wody,
- 3) zapewnić środki transportu oraz zasoby ludzkie do realizacji dostaw.

Do transportu, gromadzenia i czerpania wody z zastępczych źródeł zaopatrzenia należy korzystać tylko i wyłącznie ze zbiorników przeznaczonych do wody pitnej; winna być wykonana z materiałów dopuszczonych do kontaktu z wodą, tj. posiadać atest higieniczny; powinna być wyposażona w higieniczne punkty do pobierania wody.

Zbiorniki powinny być przechowywane przed dostępem osób postronnych i szkodników oraz przed działaniem czynników atmosferycznych.

Woda ze zbiornika przeznaczona do spożycia przez ludzi może być używana wyłącznie po przegotowaniu – informacja ta musi być umieszczona na zbiorniku.

WÓJT
mgr Wojciech Rudalski

Załączniki:

Załącznik nr 1 – Schemat postępowania w przypadku skażenia wody

Schemat postępowania w przypadku skażenia wody

